

Klub kaktusářů Plzeň

založen 1965

Zpravodaj č. 4

září 2018

19. ročník

Vážení přátelé,

letošní horké léto je za námi. Nebylo jednoduché najít vhodný čas na zálivku, a kdo promeškal trochu deštivější začátek července, měl možná o své kytičky v těch horkých dnech obavy. Září se zdá být přeci jen přívětivější. Kolem rostlin již není mnoho starostí, a tak máme možnost věnovat se i jiným aktivitám, můžeme přijít na Kolokvium nebo si zajet do Chrudimi na Zamykání sezóny.

Až se Vám dostane tento Zpravodaj do rukou, bude bezprostředně před naším Kolokviem. Zdá se, že změnou formátu tahle akce získává nové příznivce, neboť účast přislíbila řada kolegů a kamarádů. Letos navíc každý účastník zdarma obdrží originální lisované DVD „něco o výsevech KAKTUSŮ“ vydané Klubem kaktusářů Plzeň za finanční podpory Plzeňského kraje. Doufáme, že si tuto akci nenecháte ujít. Jste všichni srdečně zváni jak na páteční neformální posezení, tak na sobotní diskusně-přednáškový program (kompletní program naleznete na jiném místě tohoto Zpravodaje). Věříme, že letošní ročník bude minimálně stejně zajímavý, jako ten minulý. Těšíme se na shledanou.

výbor Klubu kaktusářů Plzeň

1/ Program členských schůzí

měsíc	přednáška	tombola	nedělní návštěva
červen 2018	J. Musil – 10 mexických „NEJ“ 2016	B. Benda	V. Procházka
září 2018	Z. Jára (Štěpánov) – O pěstování	klubová	Kolokvium
říjen 2018	M. Kúrka – Argentinské mediolobivie	J. Černá	J. Vinař
listopad 2018	L. Kanca – Argentinský deník (film)	J. Konstantinovič	J. Jiška
prosinec 2018	M. Douděra – Mexiko 2017	J. Musil	není

2/ Společenská kronika

V květnu se k nám do klubu přihlásili tito noví členové: Jiří Hájek, Miloslav Hájek ml, Kristýna Synková, Lenka Klečková a Vojta Myšák, v červnu pak Jaroslav Bohata. Všechny mezi námi srdečně vítáme a přejeme jim spoustu příjemných chvil strávených na našich klubových akcích.

3/ Nedělní návštěvy

V květnu jsme navštívili sbírku **Honzy Vaněčka** v Plzni - Lobzích a v červnu sbírku **Václava Procházky** v Plzni - Černicích. Obě akce byly hojně navštíveny, což je potěšitelné. Bylo se na co dívat i o čem si povídat. Oběma děkujeme za vstřícné přivítání.

V **září** se nedělní návštěva nekoná z důvodu Kolokvia. V rámci odpoledního sobotního programu můžete navštívit kteroukoliv z otevřených sbírek. Seznam otevřených sbírek bude k dispozici v týdnu před akcí na našich klubových stránkách nebo přímo v sále při konání Kolokvia.

V **říjnu** v neděli po členské schůzi 14. 10. od 10 h plánujeme navštívit sbírku **Jirky Vinaře** na adrese K lomu 962, Starý Plzenec. Jirka má většinu své sbírky na stálém místě v temperovaném skleníku, zbytek ve venkovních pařeništích. Na své si přijdou jak milovníci Mexika, tak jižní Ameriky. Jste srdečně zváni.

4/ Zájezd Klubu kaktusářů Plzeň 2018

Letošní zájezd pod vedením Josefa Homolky se opět mimořádně vydařil. Zájezdu se zúčastnilo 34 členů klubu. Panovalo příjemné počasí i dobrá nálada. Asi nejvíce se nám už tradičně líbilo ve známé sbírce př. Slaby (Tálín), ale také u př. Janouška (Soběslav) s pestrou kolekcí kaktusů,

sukulentů, orchidejí a bonsai nebo u př. Soukupa (Želeč) ve sbírce zbudované na půdě vesnické chalupy. Asi nejvíce rostlin jsme nakoupili u př. Krátkého (Čenkov), kde bylo na výběr mnoho skvěle pěstovaných kaktusů v několika polykarbonátových sklenících. Kdo nejel, může litovat, anebo jet příští rok s námi, zájezd bude opět určitě stát za to.

5/ Výstava Klubu kaktusářů Plzeň 2018

Letošní výstava se konala od soboty 9. do středy 13. června na tradičním místě v Křížkových sadech „U Zvonu“. Vystaveno bylo 33 expozic, což je o 4 více než loni a co je potěšitelné, jednalo se dokonce o rekordní počet vystavujících oproti roku 2012 (32) či let 2006, 2008 a 2009 (31).

Vystavovali: Břetislav Benda, Alena Berková, Jan Cendelín, Jana Černá, Milan Douděra, Stanislav Faměra, Miloslav Hájek ml., Filip Jelínek, Jan Jiška, Lucie Kinclová, Jiří Konstantinovič, Jiří Korda, Arnošt Křenek, Petr Kulin, Milan Kúrka, Petr Kuták, Luboš & Marika Looseovi, Josef Machalíček, Radmila Matulová, Jiří Merhaut, Jiří Musil, Miroslav Němeček, Tomáš Němeček, Václav Procházka, Jan Poustka, Václav Rous, Henryk & Lenka Sikorovi, Jiří Sokol, Vladimír Steiner, Richard Strejc, Kristýna Synková, Jan Vaněček, Jiří Vinař.

Hodnotící komise ve složení Lucie Kinclová a Břetislav Benda udělila sošky Albertů expozicím Radmily Matulové, Jana Jišky a Jiřího Musila.

Výstavy se aktivně zúčastnilo 54 členů spolku.

6/ Bál Klubu kaktusářů Plzeň 2018

Vážení přátelé, dne 24. listopadu 2018 se má konat tradiční již **XXXIV. kaktusářský bál**. Zajistili skupinu **CLASSIC BAND**, která měla loni velice kladný ohlas. V době uzávěrky tohoto Zpravodaje však nevíme, zda tomu tak skutečně bude. V kulturním domě Šefíkovka se mění správce, se kterým proběhne jednání, vše se dozvíte na členské schůzi, sledujte klubové stránky (www.kkplzen.eu).

Pokud se bál uskuteční, je důležité, abychom prodali maximálně možný počet vstupenek, propagujte tedy bál mezi svými známými a kamarády. Uvítáme také jakoukoliv vhodnou cenu do tomboly, rostlinného či jiného původu. Myslete na to již s předstihem.

7/ Nové knihy v klubové knihovně

Cacti of eastern Brazil

Nigel Taylor, Daniela Zappi

Jak již název napovídá, kniha přináší přehled kaktusů Brazílie, především východní části, tzn. Minas-Gerais a Bahia. První vydání knihy vyšlo v roce 2004. Kniha je psaná anglicky, má 511 stránek, z toho 77 stránek s barevnými fotografiemi a 51 map. Autoři se zde zaměřují na historii objevů, pojmenování, klasifikaci, fytogeografii, ochranu přírody a taxonomii. Podstatnou část knihy tvoří výskyt a geografické rozložení jednotlivých druhů. Z okruhu Cactoidae jsou zde zmíněny především rody *Hylocereus*, *Selenicereus*, *epiphyllum*, *Pseudoacanthocereus*, *Lepismium*, *Rhipsalis*, *Hattiora*, *Schlumbergera*, *Brasilicereus*, *Cereus*, *Cipocereus*, *Stephanocereus*, *Arrojadoa*, *Pilosocereus*, *Micranthocereus*, *Coleocephalocereus*, *Melocactus*, *Harrisia*, *Leocereus*, *Facheiroa*, *Espostoopsis*, *Arthocereus*, *Discocactus* a *Uebelmania*. Jednotlivé druhy jsou pak podrobně popsány v samostatných kapitolách. Kromě kaktusů zde autoři částečně zmiňují i sukulenty a ostatní doprovodnou flóru. Cestovatelé ocení především přiložené mapy s geografickým výskytem jednotlivých druhů. Částečně jsou zde doplněny i některé rostliny ze sousedních oblastí Brazílie. Součástí knihy je rozsáhlý glosář v angličtině a portugalštině, a velká bibliografie příslušné literatury.

Kakteen in Brasilien – Cacti in Brazil

Konrad Herm, Andreas Hofacker, Graham Charles, Werner van Heek, Bernhard Bohle, Dr Willi Strecker, Gerhard Heimen

Tato kniha přináší rozsáhlý přehled brazilských kaktusů. Je psaná v němčině a angličtině, má 176 stran, obsahuje 366 barevných obrázků rostlin, obvykle přímo z lokalit. Kniha je částečně rozdělena do kapitol podle největších objevitelů a dále podle jednotlivých rodů. Ve srovnání s knihou „Cacti of eastern Brazil“ je zde méně odborného textu, ale za to mnohem více barevných fotografií, mnohdy velkého formátu.

Mapping the Cacti of Mexico, Part II – Mammillaria

H.M. Hernández, C. Gómez-Hinostrosa

Tato kniha navazuje na první část „Mapping the Cacti of Mexico“, které se zaměřuje obecně na kaktusy Mexika. Tato druhá část je pak dále specializovaná na rod *Mammillaria*.

Kniha je psaná v angličtině, má 189 stran a vyšla v roce 2015. Obsahuje 54 map celkem 155 druhů *Mammillaria*, založených na zdokumentovaných informacích ze široké škály herbářských zdrojů. Jedná se o velmi užitečnou a zajímavou knihu, která kromě map poskytuje další informace o stanovištích, ze kterých rostliny pocházejí, stejně jako celou řadu barevných fotografií některých rostlin jak v lokalitě, tak v kultuře. Tato kniha je užitečnou pomůckou zejména pro cestovatele.

Henryk Sikora

Setiechinopsis mirabilis

(k fotografii na titulní straně tohoto Zpravodaje, foto Jaroslav Bohata)

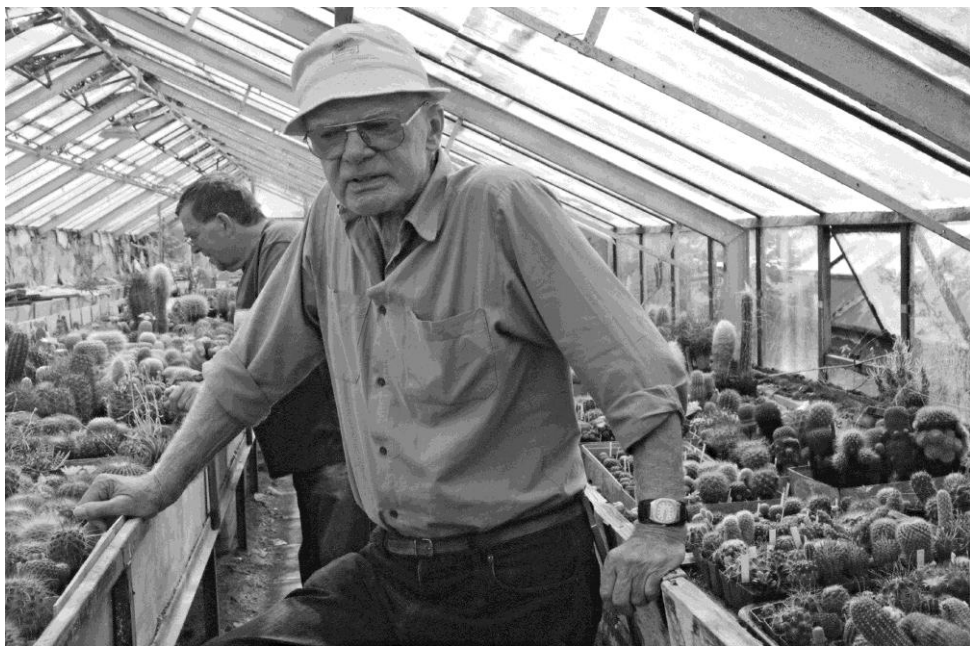
Na setkání v přírodě s touto mrňavou kytičkou jsem se hodně těšil. Dost se totiž vymyká ostatní místní kaktusové vegetaci, v Argentině nic podobného nenajdete. Rostliny jsou sice řazeny do obširnějšího rodu *Echinopsis*, ale nějak dvakrát to nesedí. Dlouhý tenký bílý květ je spíše podobný Peruánským pygmaocereusům než echinopsisům s velkými širokými kalichy. A květ je navíc samosprašný, což je v okruhu těchto rostlin jev nevídaný.

Výskyt se udává na poměrně rozsáhlém území (Catamarca, La Rioja, Mendoza, San Juan, San Luis, Santa Fé, Santiago del Estero), i když pouze lokálně a to na specificky vymezených místech v okolí místních salin ve vegetaci typu „monte“ (suchomilné xerofytní rovinaté stepi) v nadmořských výškách od 0 do 1000 m. Asi nejznámější je výskyt této rostlinky v okolí Salinas Grandes v Catamarce, kde je občasný nález hlášen zřejmě i z důvodu časté snahy o nalezení *Gymnocalycium ragonesei*. Ani zde ale není tyto rostlinky snadné najít. Kdykoliv jsme projížděli kolem Saliny, zkusili jsme alespoň někde na chvíli štěstí. Bohužel se to nikdy nepovedlo. Důvod byl zřejmý až po letošní návštěvě, nikdy jsme totiž nezajeli do té správné „vegetační zóny“. Až na počtvrté, na podzim loňského roku, jsme měli štěstí. Jak jinak než při hledání *Gymnocalycium ragonesei* v okolí osady La Zanja. Rostlin jsme našli několik desítek, ale na relativně malé ploše. Bylo to přesně to místo, kde mají růst hledaná gymnna, tedy tam, kde se nad nízkými keříky začínají řídce objevovat první *Stetsonia coryne*.

Setiechinopsis mirabilis mám ve sbírce řadu let a vždy jsem jej považoval za ryzí miniatuřku, která dorůstá tak maximálně 10 cm na výšku při průměru okolo 2 cm. Zpočátku byl růst rostlin velmi bujarý, brzy kvetly, některé již druhým rokem po výsevu. S každým rokem se ale růst výrazně

zpomaloval a po přibližně 10 letech mi přišlo, že se téměř zastavil, některé rostlinky mi dokonce postupem času uhynuly. Pojal jsem tedy podezření, že se jedná zároveň o krátkověké rostliny, neboť měly stále stejnou péči a přesto už skoro nerostly. V přírodě ale byly rostliny i 3-4 cm široké a více jak 15 cm vysoké a patrně i starší než ty, co mám doma ve sbírce. Zjevně jsem tedy jejich růstový potenciál ještě zdaleka nevyčerpal. Rostlinky pěstuji v obyčejném substrátu pro „jižany“, tedy ve směsi písku a uleželé zeminy z kompostu. Žádnou speciální zasolenou půdu, kterou mají v přírodě, jim tedy nevytvářím. Semenače jsou velmi vitální a první roky dobře přirůstají. Mají rádi teplo, v době naší návštěvy teploty přesahovaly opakovaně 40°C a vždy pražilo slunce. Drobné přistínění je ale vhodné. I v přírodě tyto rostliny, stejně tak jako *G. ragonesei*, vyhledávají alespoň nějaký stín a rostou výhradně zapletené v nízkých, byť většinu roku neolistěných, keřících. Zalévám je spolu s ostatními gymnými tzn. v období, kdy se během sezony ochladí pod 15°C a nehrozí, že bude hned přílišné horko. Zimují při teplotách kolem 10°C. Pokud tyto rostlinky ve sbírce ještě nemáte, tak neváhejte. Je to raritka, která nepotřebuje moc místa a při dodržení výše uvedených zásad Vám bude brzy dělat radost svými dlouhými, tenkými a voňavými květy.

Jirka Musil

Karel Mařík ve svém skleníku, Janov

Kája Mařík 80

Dne 19. září 2018 oslaví náš velký kamarád Karel Mařík krásné jubileum 80 let. Vyučil se valcífem, pak si dodělal strojní průmyslovku. Pracoval na Ostravsku, ve FN Plzeň, jako správce léčebny v Janově a jako jednatel vodohospodářské firmy REVOS v Rokycanech.

Karel je člověk s obrovským sběratelským nasazením a velikým přehledem. K jeho zálibám patří filatelie, filokartie (sbírání pohlednic) a je autorem a spoluautorem asi pěti knih, např. Radnicko.

Je turista a značkař - získal odznak zlatého turisty. Působil i jako hudebník (bubeník) a hlavně je velký sběratel kaktusů a sukulentů.

Na začátku kaktusaření u něj byla veliká síla a chuť po novém a nepoznaném. Vše umocňovalo zřízení, které nikoho moc daleko nepustilo. Dnes je to pro mladé těžko popsatelná doba. Tehdy i americké rostliny byly něco podezřelého.

Karel je jedním ze zakládajících členů kaktusářského spolku nejen v Rokycanech (1963), ale také v Plzni. Již předtím byl členem kroužku kaktusářů při Přírodovědecké fakultě UK v Praze. Dlouhá léta byl tvůrčím předsedou v Rokycanech. Za jeho působení se začalo jezdit na dvoudenní zájezdy po sbírkách a po otevření hranic i do německých botanických zahrad.

Jeho oblíbenými rody jsou Lobivie, Parodie, Copiapoe, Mediolobivie. Kájova sbírka bývala umístěna v pronajatém skleníku Léčebny Janov. Dnes má skleniček před domem v zahradě.

Na podzim se pravidelně pořádá třídní sympozium na Šumavě, jehož je Kája zakladatelem, vyniká zde také v kuchyňské směně. Moc hezké posezení pořádá každoročně pro kamarády kaktusáře u svého krbu zvaného Aurora.

Za neskutečný kus práce pro klub a pro kaktusaření patří Karlovi obrovský dík. Za to vše mu moc děkujeme a přejeme do dalších let hlavně mnoho zdraví a nepřestávající sběratelský zájem.

Kamarádi z výboru Klubu kaktusářů v Rokycanech

Top kytky

(k fotografiím na zadní straně tohoto Zpravodaje)

Agave victoria-reginae

Agáve královská dělá čest svému jménu. Je to jedna z nejkrásnějších agáví pocházející z Mexika (státy Nuevo Leon, Coahuila a Durango). Myslím, že skoro každý kaktusář má nějakou malou či větší ve své sbírce. Rostlina se celý svůj život připravuje na to, až bude mít dost sil, patřičnou velikost a dostatek živin na to, aby vykvetla. Kveté velkým klasem, do kterého agávka dá veškerou sílu a energii. Po této své poslední akci rostlina umírá. Málokdy se stane, že se u agáve objeví dceřiná odnož. Myslím si, že v přírodě viktoriky kvetou mezi desátým a dvacátým rokem. Ve sbírkách (v zajetí) se jejich život prodlužuje na spoustu let. Nemusí se to stát vůbec. Je velmi vzácné, když kaktusář vidí svoji viktoriku kvést.

Jedna tato královna vykvetla letos v Rokycanech u pana doktora Jirky Vacovského (na fotografii). Rostlinu si Jirka pořídil kolem roku 1970 ve Starém Plzenci v zahradnictví pana Šimici. V dubnu letošního roku se objevilo poupě. V plném růstu klas rostl až 4 cm za den. Květenství dosáhlo výšky něco přes dva metry. Mnoho žlutých květů se vyvíjelo postupně odspoda nahoru.

Tuto nádhernou, nenáročnou rostlinu určitě každému doporučuji a přeji, abychom své viktorce udělali takové podmínky, aby ráda vykvetla. Je to pro kaktusáře obrovský svátek.

Luboš Loose

Parafilm

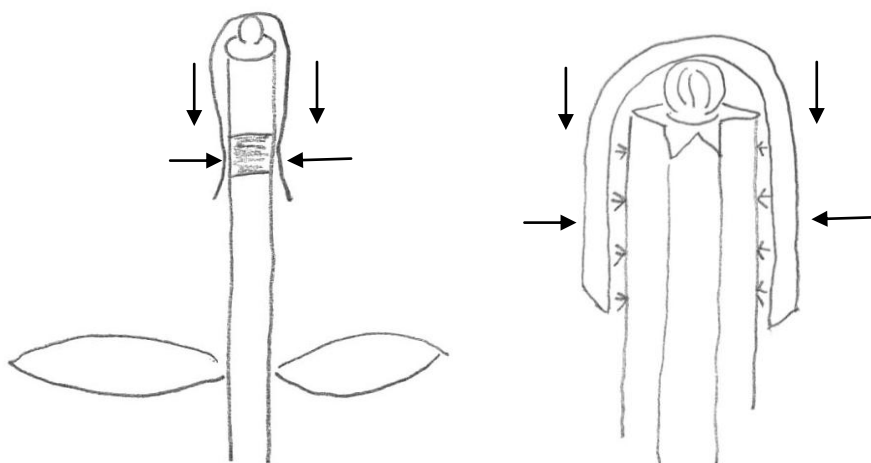
Pro ty, kteří roubují, bylo vždy otázkou, čím a jak nejlépe přichytit roub k podložce. Nejčastěji se k tomuto účelu používají gumičky různých tuhostí. Pro ty nejmenší roubovance se pak často používají gumičky s latexových rukavic, nafukovacích balónků, nebo prezervativu.

Dnešní doba nám nabízí nové materiály, mezi které patří např. Parafilm. Jedná se o plastickou parafinovou fólii, která se používá především v laboratořích, např. pro utěsnění uzávěrů. Není to ale páska pro roubování ovocných stromků, ty jsou obvykle na bázi polyvinylchloridu. Předností Parafilmu je jeho elasticita s částečnou tvarovou pamětí. Jinými slovy, když 10 cm páska parafilmu natáhneme na 20, stáhne se zpět asi na 17 cm a to je přesně to, co potřebujeme k roubování. Sílu přitlaku pak můžeme volit podle šířky pásky nebo počtu použitých pásek.

Nejllepších výsledků s Parafilmem dosáhneme zejména při roubování na jusberty. Kotvení je pak velmi snadné, stačí pásku přetáhnout přes roub, natáhnout a zafixovat o trny. U pereskioopsisů je to malinko složitější. Nejdříve si pod vrcholem řezu podnože vytvoříme z pásky kroužek, na který pak pásku zafixujeme přimáčknutím. Nejlépe to bude asi patrné z přiložených obrázků. Možností, jak fixovat pásku, je samozřejmě více.

Parafilm není sice levná záležitost, pokud ale máte nějakého známého chemika, lékárníka nebo biologa, určitě vám něco sežene.

Henryk Sikora

Sbírkový slovník: *Trochomeria Hooker*

(k fotografii na zadní straně tohoto Zpravodaje)

Rostliny všech asi 7 druhů tohoto rodu (čeleď *Cucurbitaceae*) pocházejí ze země tropické Afriky či z Afriky jižní. Jméno rodu je složeninou dvou řeckých slov: „trochos“ znamená kolo či rozložený do tvaru kola a „meris“ znamená část (dohromady pravděpodobně podle rozložení koroly – části květu). Liánovité či popínavé rostliny mají v podzemí hlíznatý kořen (často jedlý), nad zemí sezónní stonky, květy bývají žlutozelené. Některé druhy jsou jednodomé, některé dvojdomé, samčí květy bývají ve svazcích po 2 – 13, samičí rostou jednotlivě. Červený masitý plod má vejčité oválný až polokulovitý tvar.

Nejčastěji nabízená *Trochomeria polymorpha* je zajímavá svým kónickým kaudexem ve tvaru nad sebe vrstvených prsténčitých hrbolků. Nadzemní část – vzpřímený stoněk a chlupaté listy různého tvaru se objevují jen ve vlhkém období.

Radka Matulová

Klub kaktusářů Plzeň, z.s.

pořádá

jž 19. ročník sympozia o kaktusech

Plzeňské kaktusářské kolokvium

které se uskuteční v sobotu 15. září 2018

v kulturním domě JAS, Jablonského 39, Plzeň 32600

Pátek 14. 9. od 18 hod se koná „Setkání přátel plzeňského fóra“

neformální setkání ve sbírce Jiřího Musila v Plzni, ul. Žižkova 45

Sudové pivo Prazdroj 12° věnuje KK Plzeň – půllitr s sebou

Prohlídka sbírky, diskuze nad kaktusy, promítání obrázků a filmů s kaktusářskou tematikou

Od 20:00 – degustace regionálních piv dovezených účastníky z různých koutů republiky

Ve 21:00 – **Za kaktusy do Kolumbie** – Karel Sladký, krátká přednáška

Možnost přespat v místě konání ve stanu

Sobota 15. 9. od 9:00 Kolokvium „O pikýrování, sázení a přesazování“

9:00 – 10:30 Burza rostlin a pěstitelských potřeb

10:45 – 13:00 Nádoby pro kaktusy - keramika nebo plast?

Jirka Vinař (Plzeň) - film & diskuze - malá exkurze do keramické dílny

Pikýrování klíčenců

Filip Jelínek (Plzeň) - krátká přednáška & diskuze

Kvetoucí lobivie aneb jak často je třeba přesazovat

Honza Čáp (Kratonohy) – krátká přednáška & diskuze

Přesazování vzrostlých rostlin

Milan Douděra (Plzeň) – krátká přednáška & diskuze

O pěstování

Zdeněk Jára (Štěpánov/Olomouc) – přednáška & diskuze

Zakořenování rostlin s poškozenými kořeny

Pavel Peregrin – krátká přednáška & diskuze

Mrazuvzdorné Echinocereusy ve volné kultuře a v přírodě

aneb když se nemusí přesazovat

Honza Müller (Horní Počaply) – krátká přednáška

Účast v diskusi příslibili: Míla Hájek, Radka Matulová, Milan Kůrka, Petr Hoffmann a další

Každý účastník obdrží zdarma jako bonus originální lisované DVD „něco o výsevech KAKTUSŮ“ vydané Klubem kaktusářů Plzeň u příležitosti sympozia

Od 13:00 – Návštěvy v plzeňských sbírkách

Pozor: Z důvodu koordinace sobotních návštěv sbírek je nutné se na návštěvu u konkrétní osoby předem nahlásit, nejpозději pak během dopolední burzy. Bez ohlášení nebude garantována přítomnost majitele ve sbírce. Seznam bude k dispozici cca týden před akcí na webu www.kkplzen.eu

Vstupné: 50,- Kč, cena za prodejní stůl: 100,- Kč (prodávající neplatí vstupné)

Ostatní informace: www.kkplzen.eu , info@kkplzen.eu

Zimování netřesků

Netřesky jsou považovány za velmi odolné rostliny, pochází totiž většinou ze skal a hor evropského kontinentu a zimování v našich podmínkách většinou nečiní potíže. Bohužel to neplatí všeobecně, u některých rostlin a při určitém způsobu pěstování mohou nastat při zimování problémy. Pokud nedáme pozor, můžeme dokonce o pěstované rostliny přijít.

Pokud pěstujeme netřesky na skalkách či netřeskových záhonech, nemusíme si dělat se zimováním starosti. Růžice netřesků se připraví na zimní období, časté oblevy v našich zimách nedělají rostlinám potíže. Růžice na jaře vycítí vhodné podmínky a začnou opět vegetovat a růst.

Problémy nastávají při pěstování netřesků v miskách a květináčích. Misky a květináče máme přes sezónu rozmístěné okolo záhonů, na zádkách i na připravených plochách přímo pro netřesky. Tato místa však nejsou vhodná pro zimní období. Květináče ani mísy nejsou tak velké a dokáží se rychle ohřát i promrznout. A to je právě pro netřesky nebezpečné. Stačí třeba kombinace sluníčka a následně mrazu nebo sluníčka, mrazu a chladného proudícího vzduchu či vlhka při oblevě a následných mrazů a můžeme o netřesky v miskách i květináčích snadno přijít. Ve všech případech se květináče i rostliny zahřejí a růžice začnou vegetovat. Následné rychlé zmrznutí netřesky úplně „vysuší“ a růžice uhynou. V případě vlhkosti hrozí navíc nebezpečí různých plísní.

Jakým způsobem předejít popsaným nebezpečím? Nejlepším řešením je přenesení kytek na bezpečnější místa. Přimo se nabízí prázdné skleníky, nebo prázdná paňišť. Sem přenášíme rostliny přibližně v druhé části podzimu, krátce po odstěhování kaktusů na zimoviště. Pokud je zemina suchá, samotné holomrazy netřeskům nevadí. Ovšem pozor na umístění příliš blízko skla, nebo polykarbonátu – takové umístění není vhodné ani ve skleníku či v paňišti, netřesky zde mohou vymrznout. Další vhodná místa pro zimování netřesků jsou u zdí domů. Tato místa bývají často kryta okrajem střechy, není zde tak vlhko. Dalším řešením je zapuštění misek a květináčů do země venku na záhonech. Takto docílíme stejných podmínek pro zimování, jako mají rostliny na netřeskových záhonech a skalkách.

Může se to zdát divné, ale některé netřesky nejsou tak odolné a středoevropské zimy s častými oblevy jim dávají zabrat. Abychom tyto rostliny vůbec udrželi, musíme trochu upravit jejich pěstování. Jedná se o např. *Sempervivum ciliosum*, *Sempervivum marmoreum* var. *dinaricum*, *Sempervivum octopodes*, *Sempervivum staintonii*, netřesky z nižších poloh z jihu Pyrejského a Balkánského poloostrova, jako problémové je udáváno i *Sempervivum dolomiticum*, se kterým zatím nemám žádné pěstitelské zkušenosti. Všechny tyto rostliny jsou totiž citlivé na přílišnou vlhkost, nejen v zimním období. Pokud mají dlouhou vlhkou zeminu, rychle uhnívají. Všechny tyto jmenované netřesky pěstujeme ve velmi propustné zemině, ze které rychle oteče přebytečná voda, a na zimu je stěhujeme do prázdného nevytápěného skleníku. V nevytápěném skleníku mají kryt před vlhkostí, a když jsou v suchu, holomrazy jim nevadí. Ven vynášíme tyto rostliny opět až na začátku jara, doporučuji je dát na nejvýhřevnější a nejvíce osvětlená místa venku ve sbírce. Lepší je pěstování těchto rostlin v miskách než na skalkách a na netřeskových záhonech. Na zimu a v nepříznivých obdobích můžeme s miskami poměrně snadno manipulovat a přestěhovat je na krytá místa.

Během zimování se jistě setkáme s plísněmi či s parazitickou houbou *Endophyllum sempervivi*. Při zimní kontrole netřesků občas zjistíme, že se nějaká růžice zabarvila do šedohnědé barvy. Značí to, že plíseň takovou růžici už úplně zlikvidovala. Bohužel plíseň postupují velmi rychle a není možné zasáhnout. Takové růžice vydloubneme ze země a odstraníme.

Endophyllum sempervivi je parazitická houba, která napadá netřesky. V prvních stádiích žije uvnitř listů růžic, my pěstitelé ji zpozorujeme až ve chvíli, kdy se růžicemi začínou nepřírozně protahovat listy, které později žloutnou, a na povrchu listů zpozorujeme oranžové fleky. I přes preventivní

poštíky občas zpozorujeme nákazu houbou *Endophyllum sempervivi* i v zimním období. V zimě, kdy růžice odpočívají, máme omezenou možnost zásahu. Pokud máme dostatek nenapadených růžic stejné položky, opatrně odstraníme napadené růžice. Pokud si ovšem nemůžeme dovolit vyhození růžic, musíme napadené rostliny okamžitě izolovat. Nejlépe je přeneseme na jiné místo a opatrně je ošetříme přípravkem Dithane. Hlavní zásah proti houbě nás čeká až na jaře. Na jaře stále ponecháme takové růžice v izolaci a opět je ošetříme přípravkem Dithane. Houba *Endophyllum sempervivi* na netřescích pouze parazituje, růžice jsou schopné vytvořit nové zdravé odnože. U napadených rostlin čekáme na nové odnože, ty brzy odejmeme od mateřské růžice, ošetříme je přípravkem Dithane a na jiném místě je necháme zakořenit. Po získání dostatečného počtu zdravých odnoží napadené růžice odstraníme.

Zimování netřesků v miskách, tyto rostliny byly na zimní období přeneseny dovnitř do skleníku

Netřesky na skalkách a na netřeskových záhonech nevyžadují přes zimu skoro žádnou péči. Snad jen čas od času zastrčíme zpět do země některé růžice a jmenovky, které mráz vytáhnul ven. Také s netřesky zimovanými v nevytápěných sklenicích a pařeništích není přes zimu mnoho práce. K jaru můžeme na takto zimované netřesky hodit sníh. Tající sníh dodá rostlinám potřebnou vláhu pro začátek sezony. Netřesky, které zimujeme v nevytápěných sklenicích a v pařeništích, se probouzí tak o tři týdny dříve než netřesky venku na skalkách a záhonech. Růžice se otevrou, zazelenají se a pomalu začínají růst. Na jaře se proto nesmíme ukvapit se stěhováním kytek ven, kam je stěhujeme až ve chvíli, kdy stejné znaky zpozorujeme i na rostlinách venku na skalkách a záhonech.

I když jsou netřesky velmi odolné rostliny, číhají i na ně v zimním období některá nebezpečí. Doufám proto, že tento článek pomůže s pěstováním netřesků v zimním období a zamezí případným ztrátám cenných kytek.

Josef Ježek

Paměti píše Václav Pittř

Kaktusářský zájezd na Moravu s kamarády z Rokycan

Na Moravu jsem s přáteli z Rokycan jezdil velice rád proto, že se jedná o perfektní partu lidí, kteří nezkaží žádnou legraci. Cítím se tam velice dobře, jako mezi svými. No a na Moravu se těším proto,

že je to moje zamilovaná část republiky, ke které cítím krásný vztah, no a také proto, že přes den shlédneme zajímavé sbírky a večer si jdeme trochu odpočinout do sklípku, kde víno má správnou teplotu, klobáska příjemně pálí a uzený špek to dovršuje. Co víc si přát. Ať cholesterol ukáže, co umí. Zde se nálada vylepší natolik, že je člověku prostě fajn!

Nepamatuji si, že by se tam někdo s'al tak, že by druhý den neviděl na kytičky. A tak takový zájezd má vždy něco do sebe, na co se každý těší. I po organizační stránce to mají přátelé z Rokycan dobře zorganizováno, takže se nikde nebloudí a dobře to odsejpá. Na Moravě je zase trochu jiné složení sbírek, tak že je skutečně na co koukat.

Od posledního infarktu jsem s nimi nebyl a moc mi to schází, protože vím, o co přicházím. V té době jsem ležel pod přístroji, po obličejí plno hadiček a myslí jsem byl s vámi na Moravě. Totiž v té době jsem byl přihlášen, že se rovněž zúčastním, ale osud tomu chtěl jinak. Moc mě to mrzelo a moc jsem vzpomínal, kde se asi nacházíte, jaké tam máte počasí a tak dále. Věřím, že si to někdy jindy vynahradím.

Václav Pittř

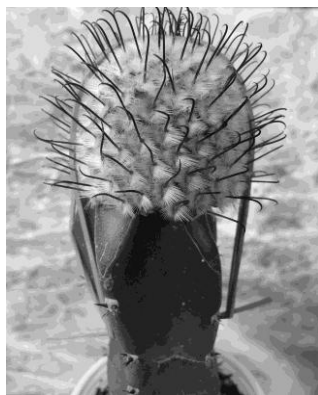
Střípky ze skleníku

Kaktusy si pomáhají

Při roubování na *Eriocereus jusbertii*, zvláště je-li podnož vysoká a ještě je zasazená v kelímku, bývá obtížné táhnout gumičku k zafixování roubu až pod tuto nádobu a přes roub. Gumičky bývají pro tento případ poněkud krátké.

Ve většině případů je pomoc snadná. Gumičku prostě zachytíme pod ostny podnože. Máme jich na výběr až dost. Horší ale bývá, pokud roub svým průměrem přesahuje podnož. Pak je naše snaha marná a gumička ne a ne držet. Sklouzává, roub ustřeluje a kaktusář kleje.

Pomoc je poměrně snadná. Podnož prostě na vhodném místě propíchnu ostnem a už je kam gumičku zachytit. Vše je patrné z přiložené fotografie. Jen bych zdůraznil, že použijeme osten, nikoli špendlík nebo drát. To by dobře nedopadlo. Výborně se k tomu hodí například rudimentální osten z monstrózní formy *Trichocereus bridgesii*, který je mezi námi familiárně nazýván ...urákovec nebo tak nějak podobně.

Jirka Vinař

Inzerce:

Přátelé, první dodávka **pemzy** se rozebrala rychleji, než jsem čekal. Přiojednal jsem další. Pokud by měl někdo zájem, hlase se. Henryk Sikora, sikhen@gmail.com, 602 579 555, Klabava 114.

Tento zpravodaj vydává pro své členy Klub kaktusářů Plzeň, z. s., Žižkova 1663/45, 30100 Plzeň, IČ: 01798472, bankovní spojení: 2701159336/2010, klubové internetové stránky: kkplzen.eu, náklad: 120 výtisků. Veškeré náměty, podněty, připomínky můžete sdělit každému členu výboru, e-mail: vybor@kkplzen.eu, články a fotografie zasílejte na e-mail: Laabus@seznam.cz
Zpravodaj č. 5/2018 vyjde 8. listopadu 2018

Bezplatně

kvetoucí Agave victoria-reginae

Trochomeria polymorpha